

ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства, маркетингу та економічної теорії

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана економічного факультету

Сергій МІЧКІВСЬКИЙ
«31» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма Облік і оподаткування
Освітній рівень магістр
Факультет Економічний

Старобільськ, 2020

Робоча програма «Соціальна відповідальність» для студентів спеціальності 071
«Облік і оподаткування» за освітнім рівнем «Магістр»
«28» серпня 2020 року - 11 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання, підпис)

Кислюк Любов Вікторівна, завідувач кафедри економіки підприємства, маркетингу та економічної теорії, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,

Мінакова Вікторія Олександрівна, старший викладач кафедри економіки підприємства, маркетингу та економічної теорії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки підприємства, маркетингу та економічної теорії

Протокол від «28» серпня 2020 р. № 8

Завідувач кафедри
«28» серпня 2020 р.

_____
(підпис)

Любов КИСЛЮК

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол від «31» серпня 2020 р. № 6

Голова
«31» серпня 2020 р.

_____
(підпис)

Олена РІБЕЙРО РАМОС

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Статус навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	<u>Обов'язкова</u>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	
Загальна кількість годин – 120	Освітній рівень: магістр	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
Мова навчання: державна	Освітній рівень: магістр	Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		У тому числі: Індивідуальні завдання: - год.	
Форма підсумкового контролю: <u>іспит</u>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Мета** навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність»: формування фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності та відповідних професійних компетенцій, сучасного економічного мислення та спеціальних знань, спрямованих вирішувати соціальні, екологічні, економічні проблеми, виходячи з національних і міжнародних інтересів, визначити цілі та поточні пріоритети, обґрунтувати напрямки господарювання з визначенням їх екологічної і соціально-економічної ефективності.

2.2. **Завдання** навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність»: вивчення сутності, видів, категорій, еволюції, концепцій, моделей та рівнів соціальної відповідальності; вивчення сутності, складових та пріоритетів розвитку соціально відповідальної політики управління персоналом; вивчення сутності, структури, вимог та особливостей міжнародних стандартів соціальної звітності; оволодіння методами розвитку корпоративної соціальної відповідальності як складової маркетингової стратегії; оволодіння методами оцінки ефективності корпоративної соціальної відповідальності.

2.3. Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних компетентностей**:

ЗК01 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК01 Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

3. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування наступних **програмних результатів навчання**:

ПР01 Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР16 Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПР18 Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково-обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення

ПР19 Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: дисципліни, які мають бути вивчені в процесі здобуття попереднього рівня освіти.

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання.

Соціальна відповідальність як категорія сучасного соціального знання. Концепція стійкого розвитку та концепція корпоративної стійкості. Сутність суспільного руху за соціальну відповідальність. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності. Сутність, види, категорії, еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності. Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Правова та позаправова соціальна відповідальність.

Тема 2. Корпоративна соціальна відповідальність як нова філософія бізнесу.

Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) та визначення КСВ. Розмаїття підходів щодо змісту КСВ. КСВ у системі соціальних функцій підприємництва. Концепція КСВ. Види КСВ. Рівні застосування КСВ. Основні напрямки КСВ. Основні принципи КСВ. Переваги КСВ для бізнесу. Моделі КСВ бізнесу і становлення різних типів корпоративної культури. Соціальна відповідальність корпорацій як інструмент конкурентної боротьби. Форми та сфери участі організацій в КСВ. Принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально відповідального маркетингу.

Тема 3. Місце соціальної відповідальності в управлінні організацією.

Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Механізми управління КСВ. Внутрішня та зовнішня соціальна відповідальність організації. Фінансовий та нефінансовий сектори КСВ. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності.

Тема 4. Соціальні, економічні, екологічні аспекти соціальної відповідальності.

Соціальні аспекти соціальної відповідальності. Економічні аспекти соціальної відповідальності. Ставлення до навколишнього середовища як форма вияву соціальної відповідальності; екологічна компонента соціальної відповідальності.

Тема 5. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.

Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна підзвітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Інформаційна політика і соціальна звітність. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності. Соціальний звіт як явище. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративний соціальний звіт. Фінансова та нефінансова звітність. Цілі та історія розвитку нефінансової звітності. Відповідальність, повноваження, обмін інформацією.

Тема 6. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.

Запровадження системи корпоративної соціальної відповідальності. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Соціальні інвестиції як явище; сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців. Форми соціального інвестування. Соціальні програми компанії: сутність, напрямки. Сутність, складові та пріоритети розвитку соціальної відповідальності політики управління персоналом. Приклади соціально відповідальних практик.

Тема 7. Міжнародні стандарти та ініціативи у сфері соціальної відповідальності.

Принципи й впровадження соціальної відповідальності Міжнародні стандарти як орієнтири складання соціальних звітів. Міжнародні стандарти соціальної звітності. Сутність, структура, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності. Зміст, структура і вимоги міжнародних стандартів звітності.

Тема 8. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.

Особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в реаліях новітньої України. Приклади соціально відповідальних та соціально безвідповідальних практик. Особливості соціальної звітності в Україні.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання.	14	2	2		10	14	0,5	0,5		13
Корпоративна соціальна відповідальність як нова філософія бізнесу.	14	2	2		10	14	0,5	0,5		13
Місце соціальної відповідальності в управлінні організацією.	16	2	4		10	16	1	1		14
Соціальні, економічні, екологічні аспекти соціальної відповідальності.	18	4	4		10	18	1	1		16
Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.	14	2	2		10	14	0,5	0,5		13
Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.	14	2	2		10	14	0,5	0,5		13
Міжнародні стандарти та ініціативи у сфері соціальної відповідальності.	14	2	2		10	14	1	1		12
Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.	16	4	2		10	16	1	1		14
Усього годин	120	20	20		80	120	6	6		108

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання.	2	0,5
2	Корпоративна соціальна відповідальність як нова філософія бізнесу.	2	0,5
3	Місце соціальної відповідальності в управлінні організацією.	4	1
4	Соціальні, економічні, екологічні аспекти соціальної відповідальності.	4	1
5	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.	2	0,5
6	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.	2	0,5
7	Міжнародні стандарти та ініціативи у сфері соціальної відповідальності.	2	1
8	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.	2	1
	Усього	20	6

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів Луганського національного аграрного університету.

11. Форми поточного та підсумкового контролю і засоби діагностики результатів навчання

11.1 Поточний контроль проводиться у вигляді опитування або тестування, коротких доповідей за темами курсу.

11.2 Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту.

11.3 Засобами діагностики результатів навчання є стандартизовані тести або презентації результатів виконаних завдань, короткі усні відповіді у виняткових випадках, складання контролю за індивідуальним аркушем.

11.4. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								Семес- тровий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	9	9	7	7	7	7	40	100

T1, T2 ... T22 – теми навчальної дисципліни.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна передбачає використання програмного забезпечення: *on-line: Microsoft Office 365, Moodle (GNU загальна суспільна ліцензія)*.

13. Рекомендовані джерела інформації

13.1. Навчальна та інша література

Базова

1. Балусева Ольга Володимирівна. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / О. В. Балусева, О. В. Боднарчук. – Київ ; Маріуполь : ДонДУУ, 2017. – 283 с.
2. Звонар В.П. Соціальна відповідальність як соціоекономічний феномен: теорія та українські реалії : монографія / Звонар В.П. ; НАН України, Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи. – Київ : Сочінський М. М., 2018. – 287 с.
3. Капінус Олександр Сергійович. Соціальна відповідальність офіцера : монографія / О. С. Капінус ; Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (Львів). – Львів : Нац. акад. сухопут. військ, 2019. – 212 с.
4. Олійник О. О. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Олійник О. О. ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : Червінко А. В., 2017. – 223 с.
5. Пушкар М. С. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика : монографія / Пушкар М. С., Голінач Л. І. – Тернопіль : Карт-бланш, 2018. – 214 с.
6. Соціальна відповідальність : підручник / В. М. Тарасевич [та ін.] ; за наук. ред. В. М. Тарасевича, О. В. Золотарьової ; Нац. металург. акад. України. – Дніпро : Економіка, 2019. – 203 с.

7. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / А. М. Колот [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота ; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2015. – 519 с.

Допоміжна література

1. Бондар О. І. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія / О.І. Бондар, Т.П. Галушкіна, П.Я. Унгурян ; за заг. ред. д-ра біол. наук, проф. О. І. Бондаря ; Держ. екол. акад. післядиплом. освіти та упр. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 237 с.
2. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу : монографія / під заг. ред. М. П. Буковинської. – Київ : Компринт, 2015. – 296 с.
3. Балусева, О. В. Соціальна відповідальність : навч. посібник / О. В. Балусева, О. В. Боднарук. – Київ ; Маріуполь : 2017. – 283 с.
4. Березіна О. Ю. Соціальна відповідальність корпорацій: теорія та практика : монографія / О. Ю. Березіна ; Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : Вовчок О. Ю. [вид.], 2016. – 330 с.
5. Дубровський Володимир. Від гідності до успіху: як побудувати економічне диво на українському ґрунті / Володимир Дубровський. – К. : Дух і Літера, 2017. – 197 с.
6. Ернст Ульріх фон Вайцекер. Come on! Капіталізм, недалекоглядність, населення і руйнування планети / Ернст Ульріх фон Вайцекер, Андерс Війкман. – Київ : Саміт-Книга, 2019. – 276 с.
7. Король Світлана Яківна. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія та методологія обліку : монографія / С. Я. Король ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 415 с.
8. Межі зростання. 30 років потому / Донелла Медоуз, Йорген Рандерс, Денніс Медоуз. – Київ: Пабулум, 2018. – 464 с.
9. Мельник Л. Г. «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій) : підручник / Л. Г. Мельник. – Суми : Університетська книга, 2018. – 461 с.
10. Наїр Чандрян. Держава сталого розвитку. Майбутнє урядування, економіки та суспільства / Чандрян Наїр. – К. : Наш Формат, 2020. – 288 с.
11. Підприємства на ринку товарів і послуг: соціальний діалог і соціальна відповідальність : монографія / Ляш О. І. [та ін.] ; під ред. д-ра екон. наук, проф. Міценко Н. Г. ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. – Львів : ЛТЕУ, 2016. – 246 с.
12. Пінкер, Стівен. Просвітництво сьогодні. Аргументи на користь розуму, науки та прогресу / Стівен Пінкер ; пер. з англ. Олена Любенко. – Київ : Наш формат, 2019. – 558 с.
13. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Тернопіл. нац. екон. ун-т ; упоряд. і ред. Т. Л. Надвигина. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 139 с.
14. Соціальна відповідальність як основна цінність інституціоналізації сучасного суспільства : [монографія] / Єрмоленко А. [та ін. ; відп. ред. Єрмоленко А. ; НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди. – Київ : Наукова думка, 2016. – 302 с.

15. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін [та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 326 с.
16. Соціальна відповідальність. Сучасні виклики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 21-22 квітня 2016 р. / НАН України [та ін.]. – Краматорськ : ДДМА, 2016. – 235 с.

13.2. Електронні ресурси

1. Навчально-методичне забезпечення дисципліни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edu.lnau.in.ua/course/view.php?id=1908>
2. Електронний репозитарій ЛНАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: : <http://dspace.lgnau.edu.ua/xmlui>.
3. Інтернет ресурси:
  - Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
  - Міністерстві праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.msp.gov.ua>
  - Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
  - Всесвітня торгова організація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>
  - Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.imf.org>
  - Європейський Союз [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.eurunion.org>.
  - Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org>
  - Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>
  - Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
  - Центр «Розвиток КСВ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://csr-ukraine.org>